

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/54/2018
Identifikačné číslo spisu: 3108207905
Dátum vydania rozhodnutia: 20.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3108207905.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: ZES-EKO, s.r.o., so sídlom Areál Agrochemického podniku, s.r.o. Veľký Krtíš, 991 08 Chrastince, IČO: 36 324 221, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Danica Birošová, s.r.o., so sídlom Piaristická 46/276, 911 40 Trenčín, IČO: 36 837 857, proti žalovanej: Iveta Čanigová (podnikajúca pod obchodným menom Iveta Čanigová - Unikum), s miestom podnikania Armádna 774/4, 911 01 Trenčín, IČO: 35 178 965, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivanou Magdolenovou Joríkovou, so sídlom Hrnčíríkova 1/B, 958 01 Partizánske, o zaplatenie 6 280,62 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 36Cb/350/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 14. septembra 2016, č. k. 8Cob/75/2013-323, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 3. apríla 2013, č. k. 36Cb/350/2008-276, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 581,90 eur, v časti o zaplatenie sumy 2 698,78 eur žalobu zamietol a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania stranám nepriznal.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal s tvrdeniami a dôkazmi strán sporu, dokazovanie vyhodnotil správne a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď žalobe čiastočne vyhovel a vo zvyšku ju zamietol. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podrobne a presvedčivo odôvodnil.

1.2. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uviedol, že považuje za dostatočný záver súdu prvej inštancie, že výpoveďami svedkov nebolo preukázané uzatvorenie dohody medzi stranami. Rovnako podľa odvolacieho súdu nemohlo obstať tvrdenie žalobcu, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal so znaleckým posudkom vypracovaným Ing. S. O., CSc. a že sa stotožnil s posudkom JUDr. Ing. A. I.. Odvolací súd poukázal na to, že v spore zaťažovalo žalobcu dôkazné bremeno týkajúce

sa prijatia bezdôvodného obohatenia žalovanou. Žalobca pritom v konaní žiadne relevantné dôkazy nepredložil a pokiaľ rozporoval závery jednotlivých znaleckých posudkov, jeho argumentácia bola všeobecná a nekonkrétna.

1.3. K odvolacím námietkam žalovanej uviedol odvolací súd, že žalovaná nepreukázala dohodu strán o výške odmeny, a že mala byť pri uzatváraní zmluvného vzťahu ostražitá a mala si dohodnúť podmienky spolupráce tak, aby ich strany nemohli vykladať iným spôsobom.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dňa 25. novembra 2016 dovolanie, ktorým žiadal, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2.1. Dovolateľ namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je pre neho nezrozumiteľné a nepreskúmateľné, keď v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie vychádzal zo zásad upravených v ustanovení § 191 C. s. p., ktoré v čase rozhodovania súdu prvej inštancie neexistovalo. Rovnako tak neexistovalo ustanovenie § 220 ods. 2 C. s. p., na ktoré odkázal odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, a podľa ktorého mal súd prvej inštancie postupovať, keď mal svoje rozhodnutie podrobne a presvedčivo odôvodniť.

2.2. Žalobca nesúhlasil ani so záverom odvolacieho súdu, že ho zaťažovalo dôkazné bremeno v otázke prijatia bezdôvodného obohatenia žalovanou. Podľa jeho názoru mu stačilo v spore preukázať, že žalovaná prevzala žalovanú sumu a potom bolo už dôkazné bremeno výlučne na žalovanej, aby preukázala, že peniaze prijala na základe právneho titulu. Dovolateľ ďalej uviedol, že pokiaľ išlo o ním namietanú neexistenciu skutočne vykonaných prác žalovanou, jednalo sa o negatívne skutočnosti, preukázanie ktorých zaťažovalo žalovanú. Pri posudzovaní dôkazného bremena treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, v zmysle ktorej sa negatívne skutočnosti nedokazujú. Pri uplatňovaní tejto teórie je nositeľom dôkazného bremena tá strana, ktorá tvrdí pozitívne skutočnosti. Dôkazné bremeno v závislosti od procesnej situácie môže zaťažovať nielen žalobcu, ale aj žalovaného.

2.3. Dovolateľ je toho názoru, že v konaní pred súdmi nižšej inštancie nebolo dostatočným spôsobom ustálené, aký je skutočný rozsah hodín, v ktorých mala žalovaná vykonávať činnosť pre žalobcu. Podľa jeho názoru nemohol súd a ani súdny znalec vychádzať len z jednostranných tvrdení žalovanej, ktoré sú logicky produkované v neprospech žalobcu.

2.4. V závere svojho dovolania žalobca uviedol, že sa pridrižiava obsahu svojho odvolania, ktoré podal proti rozsudku súdu prvej inštancie.

3. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu zo 4. januára 2017 uviedla, že tvrdenia žalobcu sú nedôvodné. Pokiaľ ide o jednotlivé zásady hodnotenia dôkazov, pôvodná úprava v Občianskom súdnom poriadku bola v zásade bez zmien prevzatá do novej právnej úpravy. Podľa jej názoru žalobca nepreukázal jej bezdôvodné obohatenie. Pokiaľ sa bezdôvodne neobohatila, nebola povinná preukázať právny titul prijatého plnenia. Zároveň žalovaná poukázala na to, že aj ona považovala znalecký posudok JUDr. Ing. Gabriely Štrbáňovej za nesprávny a neobjektívny.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [podľa § 35 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. V zmysle ustanovenia § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

6. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p.

6.1. Pre uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 431 C. s. p. a naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1) nesprávny procesný postup súdu, 2) tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu

realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3) intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.2. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom.

6.3. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom v materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol rozsudok strane doručený do vlastných rúk.

6.4. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie sú zásadne „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (rovnako vid' aj uznesenie zo 7. decembra 2017, sp. zn. 3Obdo/40/2017).

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Ak dovolateľ (resp. jeho právny zástupca spisujúci dovolanie) uvedeným spôsobom nepostupuje, dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435, čo je dôvod pre odmietnutie podaného dovolania v zmysle ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p..

7.1. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva dovolateľom tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 nie je oprávnený nahrádzať pasivitu dovolateľa resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť jeho právny zástupca ako osoba znalá práva a hľadať v texte dovolania, prípadne v predloženej spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 C. s. p. (rovnako aj uznesenie z 24. augusta 2017, sp. zn. 3Obdo/19/2017).

7.2. Dovolací dôvod je vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p. iba v tom prípade, ak dovolateľ v dovolaní výslovne uvedie, akým konkrétne špecifikovaným procesným postupom, ktorý považuje dovolateľ za nesprávny, mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom je nevyhnutné, aby dovolateľ špecifikoval, aké konkrétne jemu patriace procesné práva mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať.

8. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní namietal nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu v časti, v ktorej skonštatoval, že postup súdu prvej inštancie bol v súlade s jednotlivými ustanoveniami Civilného sporového poriadku, napriek tomu, že ten rozhodoval ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd uvádza, že v tejto časti nie je dovolací dôvod vymedzený v súlade so zákonom (§ 431 C. s. p.), keďže nie je zjavné, realizáciu akých jemu patriacich procesných práv mu mal odvolací súd znemožniť.

8.1. Nad rámec uvedeného dovolací súd dáva do pozornosti, že znenie ustanovenia § 191 ods. 1 C. s. p. - upravujúce spôsob hodnotenia dôkazov - je takmer zhodné s ustanovením § 132 O. s. p. v znení účinnom v čase rozhodovania súdu prvej inštancie. Taktiež znenie ustanovenia § 220 ods. 2 C. s. p. je obdobné zneniu ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., ktoré obsahovalo náležitosti odôvodnenia rozsudku v čase rozhodovania súdu prvej inštancie. Preto aj keď odvolací súd nesprávne uviedol, že postup súdu prvej inštancie bol v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, ktoré neboli v čase rozhodovania súdu prvej inštancie platné ani účinné, je vzhľadom na zhodnosť (resp. obdobnosť) znenia predmetných ustanovení podľa O. s. p. a aj podľa C. s. p. odvolacím súdom vyslovený záver jednoznačný a zrozumiteľný.

9. Žalobca videl existenciu vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p. predovšetkým v prenesení dôkazného bremena zo žalovanej na neho a v nedostatočnom zistení skutkového stavu konajúcimi súdmi.

9.1. Najvyšší súd opätovne uvádza (k tomu vid' aj skoršie uznesenia dovolacieho súdu, napr. z 9. novembra 2017; sp. zn. 3Obdo/52/2017; zo 7. decembra 2017, sp. zn. 3Obdo/40/2017; z 12. júna 2018, sp. zn. 3Obdo/17/2018 a z 12. júna 2018, sp. zn. 3Obdo/18/2018), že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvoinštančného a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 C. s. p. („dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd“). Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

9.2. Dovolací súd zdôrazňuje, že právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a názormi (I. ÚS 50/04), a rovnako do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97). Preto uvedené dovolacie námietky nepredstavujú zákonom spôsobilý spôsob vymedzenia dovolacieho dôvodu v súlade s § 431 C. s. p. a z tohto dôvodu nemôžu predstavovať vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

10. Žalobca zároveň pri odôvodnení svojho dovolania (a pri vymedzení dovolacieho dôvodu) výslovne odkázal aj na svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie. V tejto časti poukazuje dovolací súd na znenie ustanovenia § 433 C. s. p., podľa ktorého dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Preto, ak žalobca (zastúpený advokátom) vymedzil ním tvrdený dovolací dôvod odkazom na svoje podanie pred odvolacím súdom, je naplnený dôvod pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C. s. p. a v dôsledku toho nemožno podrobiť napadnuté rozhodnutie dovolaciemu prieskumu.

11. Len ako poznámku dovolací súd uvádza, že dovolateľ v úvode dovolania uviedol, že prípustnosť podaného dovolania je daná aj podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., avšak z obsahu dovolania žiadnym spôsobom nevyplýva, že by tvrdil aj existenciu dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 432 ods. 1 C. s. p..

12. Na základe uvedeného (vid' body 8, 9 a 10 vyššie) dovolací súd konštatuje, že dovolateľom tvrdený dovolací dôvod podľa § 431 ods. 1 C. s. p. - vada zmätočnosti, v zmysle ktorej by malo byť dovolanie prípustné podľa § 420 písm. f/ C. s. p., nie je vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p.. Najvyšší súd preto podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p. dovolanie žalobcu odmietol.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.